

EURÓPAI PARLAMENT

KÜLÖNKIADÁS

EURÓPAI TANÁCS
Brüsszel
2006. március 23-24.

ELNÖKI BESZÉD, JOSEP BORRELL FONTELLES
AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

01/S-2006

Elnökségi Főigazgatóság

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2006)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2006)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2006

ELNÖKI BESZÉD

AZ EURÓPAI PARLAMENT ELNÖKÉNEK AZ EURÓPAI TANÁCS ELŐTT MEGTARTOTT BESZÉDE – 2006. MÁRCIUS

Hölgyeim és uraim, tisztelt állam- és kormányfők!

Az Európai Tanács 2000 márciusában Lisszabonban tartott ülése óta eltelt hat év során az euróövezet gazdasága minden évben 2%-kal nőtt.

Elég messze vagyunk tehát még attól, hogy a világ legdinamikusabb gazdaságává váljunk.

A gazdasági kilátások jelenleg jobbak, ám ezekben a szűkös esztendőkből rengeteg munkahely szűnt meg, amelyek helyett sürgősen újakat kell létrehozni.

A polgárok csak akkor fogják magukénak érezni az európai integrációt, ha az Unió képes lesz elősegíteni a szolidáris és fenntartható növekedést.

Ennek érdekében reformokra, valamint aktívabb és európai szinten összehangoltabb politikákra van szükség.

Ezek közül egyik az energia kell, hogy legyen, amely az Önök vitáinak egyik központi témája.

Az Európai Parlament örömmel konstataálta, hogy az Európai Növekedési és Foglalkoztatási Stratégia, amelyet tavaly tavasszal az Európai Tanács szorgalmazott, mára nemzeti cselekvési tervekben öltött konkrét formát.

Mindez fontos előrelépés, bár távolról sem elegendő.

Fontos, mert egyértelművé válnak az európai és nemzeti hatáskörök, megkezdődhet ezen stratégia eddig hiányzó nemzeti és társadalmi integrálása, és világosabbá válik annak európai többletértéke.

Ha ez nem így volna, akkor Önök most nem lennének itt az Európai Tanács ülésén, és nem vitáznának olyan politikákról, amelyek többségében nemzeti hatáskörbe tartoznak.

Mindez azonban nem elegendő, mert továbbra is inkább csak pusztán tájékoztató jellegű „üzleti tervnek” tűnik, mintsem az európai társadalom számára készített programnak.

A nemzeti reformprogramok nem rendelkeznek számszerűsített célkitűzésekkel és az ezek megvalósításához szükséges konkrét eszközökkel. Ráadásul a 25 tagállam közül csak 11 hajlandó az említett Európai Növekedési és Foglalkoztatási Stratégiáért felelős nemzeti illetékest kijelölni.

Mindez nem elegendő, sőt következtelen, mert a Bizottság által kiemelt fontosságúnak tekintett fellépési területek iránti kötelezettségvállalások összeegyeztethetetlenek a 2007–2013-as időszakra vonatkozó tervezett pénzügyi tervvel.

ELNÖKI BESZÉD

A Bizottság aggodalmának adott hangot a költségvetési csökkentések miatt, amelyek a stratégia szempontjából alapvetően fontos programokat érintenek:

kutatás és fejlesztés: 20 milliárd euró
innováció: 1 milliárd euró
oktatás és szakképzés: 50%-os csökkenés
kis- és középvállalkozások: 40%-os csökkenés
energia: kiegészítő források teljes hiánya
külső fellépések: 21%-os csökkenés
transzeurópai hálózatok: egyértelműen elégtelen...

A Önök által javasolt célkitűzések következetlensége miatt az Európai Parlament nagy többséggel elutasította javaslatukat, azonban mint az intézményközi tárgyalások alapját elfogadta azokat.

A tárgyalások nem a megfelelő ütemben haladtak előre: hátra van még az utolsó háromoldalú egyeztetés, ám jelentős nézetkülönbségek vannak a rugalmasság és egyes kiemelt fontosságú európai politikákhoz szükséges források tekintetében.

Azért tulajdonítunk olyan nagy jelentőséget ennek a kérdésnek, mert a hitelesség problémájával állunk szemben: az Unió úgy javasol új célokat és cselekvési területeket akár a belső politikák terén (például kutatás vagy energia), akár globális szereplőként, hogy nem biztosítja az ezek megvalósításához szükséges eszközöket.

Hölgyeim és uraim, tisztelt állam- és kormányfők!

Kérem, akadályozzák meg, hogy fokozódjon az európai integrációval kapcsolatos csalódottság. Ne tápláljunk olyan reményeket az emberekben, amelyek nem teljesíthetők. Ehelyett szülessen olyan megállapodás, amely a már meglévő elképzelések megvalósítását teszi lehetővé.

Szeretném emlékeztetni Önöket, hogy a pénzügyi terv teljes féléves felülvizsgálatához az Európai Parlament jóváhagyása szükséges.

Hölgyeim és uraim, tisztelt állam- és kormányfők!

Az Európai Parlament elsődleges fontosságúnak tartja a belső piac, valamint a tőke, az áruk, a személyek és szolgáltatások szabad áramlásának megvalósítását.

Ennek megfelelően üdvözli néhány tagállam közelmúltban hozott döntését, amely alapján megszüntetik az új tagállamokból érkező munkavállalók szabad mozgására vonatkozó átmeneti korlátozásokat.

A Parlament felkéri azokat az országokat, amelyek még nem szüntették meg ezen korlátozásokat, hogy minél előbb tegyék meg ezt.

A Parlamentnek továbbá hosszas viták után sikerült megnyugtatni a kedélyeket a szolgáltatási irányelvvel kapcsolatban.

ELNÖKI BESZÉD

Sikerült tisztázni számos olyan félreértést, amely az említett javaslattal kapcsolatban kialakult. Egyes országok arra láttak esélyt az irányelvben, hogy versenyképességüket fokozni tudják a belső piacon. Mások úgy gondolták, hogy az irányelv a szociális dömping veszélyét rejti magában. A szolgáltatásnyújtás és az állandó letelepedés közötti keveredés rossz mederbe terelte a vitát.

A Parlamentnek sikerült felülkerekednie ezeken a nézetkülönbségeken azáltal, hogy leszűkítette az irányelv alkalmazási területét, megszüntette a származási ország sokat vitatott elvét, többségi politikai konszenzust teremtett és megakadályozta, hogy a régi és új tagállamok szembe kerüljenek egymással.

Most a Bizottságon a sor, hogy felülvizsgált javaslatot terjesszen a Tanács elé.

Kérem Önöket, hogy ne vessenek el egy olyan alaposan kidolgozott megállapodást, amely a tagállamok szociális rendszereinek tiszteletben tartása mellett teszi lehetővé a szolgáltatások egységes piacának létrehozását.

Az Európai Parlament azt kéri továbbá, hogy az Európai Növekedési és Foglalkoztatási Stratégia teljes körűen tartsa tiszteletben a versenyképesség és a szociális szempontok közötti egyensúlyt.

Ez az egyensúly elengedhetetlenül fontos a polgárok megnyeréséhez, valamint az európai társadalomban mélyen gyökerező, a népesség 15%-át sújtó szegénység elleni küzdelem érdekében, amely célkitűzés gyakorlatilag teljesen eltűnt a Bizottság javaslataiból.

A rugalmasság és a biztonság együttese különösen fontos a bizonytalanság egyesek számára valóságos, mások számára szorongást keltő erőteljes érzésének megszüntetésére, amely egyre több európai polgárt kerít hatalmába.

A reformokat gyakorta az alacsony bérekkel és az egyre bizonytalanabbá váló munkahelyekkel azonosítják, ami a magunkba forduláshoz vezethet, és ez pont ellentétes a világ felé történő nyitás és az ahhoz történő alkalmazkodás általunk elérni kívánt célkitűzésével.

A bizonytalanság ellen képzési programokkal történő küzdelemnek elsősorban a legkevésbé képzett munkavállalókat kell szolgálnia.

Mindazonáltal a Bizottság jelentésiből egyértelműen kiderül, hogy nem ez a helyzet. Az ezen programokban részt vevő alacsonyan képzett munkavállalók aránya alig éri el a 45%-ot, egyes országokban pedig mindössze 20%.

Önök az osztrák elnökség és a Bizottság egyik igen fontos javaslatát fogják megvitatni, amely 2007-ben valamennyi fiatalnak álláslehetőséget, szakmai gyakorlatot vagy a munkaerőpiacra történő belépést lehetővé tevő képzést tud biztosítani.

Ha a megfelelő megértéshez néha túlságosan is hosszú következtetéseknek egyetlen célja volna csupán, akkor ennek kellene lennie. Ám ezt nem elég csak bejelenteni – legyen elég a vágyálmokból! Meg kellene mondaniuk azt is, hogy hogyan és milyen határidővel kívánják ezt megvalósítani, és hogyan képzelik az elért eredmények nyomán követését az egyes országokban.

ELNÖKI BESZÉD

Szeretném emlékeztetni Önöket az Európai Tanács 2002-es barcelonai csúcstalálkozójára, ahol a születésszám növelése érdekében úgy döntöttek, hogy a három évesnél fiatalabb gyermekek bölcsődei helyeinek számát 33%-kal növelik, a 3 éves és iskolás kor közötti gyerekek óvodai helyeinek számát pedig megduplázzák.

Mi lett ebből a kötelezettségvállalásból?

Tudja valaki? Vagy legalább emlékszik valaki arra, hogy mit tűztek ki célul?

Remélhetőleg nem ez lesz a sorsa a hasonlóan dicséretreméltó mostani célkitűzéseknek is, amelyek ha gyorsan a feledés homályába merülnek, csak fokozzák majd az európai polgárok szkepticizmusát.

Hölgyeim és uraim, tisztelt állam- és kormányfők!

Az Európai Parlament úgy véli, hogy a gazdasági növekedéshez megfelelő makrogazdasági környezet szükséges. Ennek érdekében azt kéri, hogy vessenek véget a szétszabdalt növekedést szolgáló stratégiáknak és hangolják jobban össze a gazdasági, költségvetési és adópolitikákat.

Meg kell akadályozni, hogy az országok közötti adóverseny aláássa a társadalmi kohézió fundamentumát.

Ezenkívül a polgároknak érthető uniós döntéshozatali szabályokra van szükségük.

Hogyan kívánják a polgároktól, hogy megértsék, hogy a nem exportálható árukat, mint a vendéglátást vagy az építkezést terhelő áfa-kulcs megállapításához a tagállamok egyhangú egyetértésére van szükség, míg a különböző térségek versenyképességében döntő szerepet játszó tőkeadót minden tagállam maga állapíthatja meg az EU beleszólása nélkül?

A népesség előregedése és a demográfiai kihívások tekintetében az Európai Parlament hangsúlyozza a bevándorláspolitika kiemelt jelentőségét, mert nincs olyan növekedési, foglalkoztatási és társadalmi kohéziós stratégia, amely ennek alapos figyelembe vétele nélkül meghatározható.

Hét évvel Tampere után (1999) milyen kézzelfogható haladást értünk el az európai bevándorláspolitika tekintetében, amelynek szükségességét oly gyakran hangoztatták?

Nem sokat. Valójában Európának továbbra sincs bevándorláspolitikája. Úgy nézünk szembe a migrációval, hogy a problémát igyekszünk a határainktól minél távolabb tartani, miközben a Bel- és Igazságügyi Együttműködési Tanács képtelen döntéseket hozni.

A migrációnak, a bevándorlásnak egyet kellene jelentenie a célországokban való beilleszkedéssel, illetve a származási országok fejlődéséért folytatott összefogással. Súlyos hiba lenne pusztán biztonsági szempontból értékelni e kérdést és csak az előregedő társadalom problémáinak megoldását látni benne.

ELNÖKI BESZÉD

Nem hagyhatjuk a probléma megoldását pusztán a dél-mediterrán országokra, illetve a tranzitállamokra vagy azokra az országokra, ahova először érkeznek a bevándorlók.

A bevándorlás európai szintű probléma.

A probléma megoldása egyre sürgetőbbé válik. 45 nap alatt mintegy 1200–1700 bevándorló próbálta lélekvesztőkön megtenni a Mauritánia és a Kanári-szigetek közötti utat tengeren, és fulladt bele az Atlanti-óceánba az európai ígéretföldjére vezető úton.

Az Uniónak megfelelő és határozott politikákkal kell szembeszállnia korunk új rabszolgakereskedőivel.

Hölgyeim és uraim, tisztelt állam- és kormányfők!

A Hapton Court-i Európai Tanács alkalmával felvetették az európai energiapolitika elgondolását.

Később, az orosz–ukrán gázválság nyomán nyilvánvalóvá váltak energiafüggőségünk hátrányai.

Az európaiak rádöbentek energetikai kiszolgáltatottságukra, míg a vállalatok kivásárlására tett ajánlatok és ellenajánlatok rámutattak az energia nemzeti szuverenitással kapcsolatos stratégiai vetületére is.

A Bizottság zöld könyve elkészült. Késedelem nélkül kell cselekednünk!

Az energia kérdésköre nem más, mint az EU-ban napjainkban megélt ellentmondások megnyilvánulása.

Hogyan egyeztethető össze a tagállamok szuverenitása a közös problémákra adandó, sürgető válaszokkal?

Mit tegyünk?

Először is az energiát az Unió külpolitikájának alapvető elemévé kell tenni. Az ellátás biztonsága érdekében az Európai Parlament egyértelműen támogatja ezt.

Határozott fellépés szükséges az energiahatékonyság javítása érdekében, amely révén a fogyasztás akár 20%-os csökkenése is elérhető. Ehhez azonban rengeteg változásra van szükség mind az árak, mind a fogyasztói szokások tekintetében.

Vitát kell folytatni olyan rendkívül érzékeny kérdésekről is, mint az egyes energiaforrások aránya – azaz az „energiamix” –, amely a nemzeti szuverenitás egyik központi témája.

Az Európai Parlament számára az energiaellátás hosszú távú biztonságossága elképzelhetetlen megújuló energiák nélkül. Az e területen rendelkezésünkre álló technológiai kapacitásainkat a feltörekvő országok szolgálatába kellene állítanunk, mivel ezek hamarosan átrajzolják a világ energetikai térképét.

ELNÖKI BESZÉD

Ugyanakkor az Európai Parlament felismeri az atomenergia energiaellátás biztonságában játszott szerepét is. Az atomenergia hozzájárul a széndioxid-kibocsátás csökkentéséhez, de egyben más környezetvédelmi problémákat is felvet. Ezt a vitát tabuk nélkül kell lefolytatnunk!

Az energia kérdése azonban egy központi problémát is felvet: valójában nem létezik európai szintű energiapolitika, hanem csupán az energiára vonatkozó versenypolitika.

Ezt a versenypolitikát pedig egy olyan piacon kellene alkalmazni, amely nem egységesített, ahonnan hiányoznak a határokon átnyúló kapcsolatok, és ahol az energia liberalizációja nem hozta meg az ígért eredményeket.

A fogyasztók nem érzékelték sem az alacsonyabb árakat, sem a szolgáltatások jobb minőségét. Az európai gazdaság összességében nem érzekelte sem a fokozottabb versenyt, sem az alacsonyabb árak előnyeit.

A régi monopóliumok továbbra is uralják a piacokat, a határokon átnyúló verseny jelentéktelen, az új szereplők nem rendelkeznek a gáz vagy a villamos áram szállításához szükséges kapacitásokkal, a kapcsolatok elégtelenek és a nagyfogyasztókat gyakran még a liberalizáció előtt létrejött, hosszú távra szóló szerződések kötik.

Így nem is meglepő, hogy a nagyipari Európa olyan államok közötti ökölharcok színterévé vált, amelyek ugyan stratégiai problémaként tekintenek az energiára, de pusztán nemzeti szinten.

Az Európai Parlament túlnyomó többséggel jelezte a kormányok a tőke szabad mozgására és a letelepedésre irányuló védekező és protekcionista intézkedései miatt érzett aggodalmát, illetve kérte a Bizottságot, hogy lépjen fel a belső piac védelme érdekében mind az energia, mind a pénzügyi szolgáltatások terén.

A Bizottság a verseny érdekében több versenytársat szeretne, de valójában – akár tetszik, akár nem – a cégek egyesülése tovább folytatódik.

A kérdés csupán az, hogy e folyamat nemzeti vagy európai szinten megy-e végbe és hogyan biztosítható a megfelelő szabályozás.

Milyen szerepet játszhat a verseny az energiaszektorban és milyen szerep jut a közszolgáltatásoknak?

A ma megnyitásra kerülő vita rendkívüli horderővel bír Európa jövője szempontjából. Az Európai Parlament aktívan részt vesz ebben, mivel az európai energiapolitikához hatalmas politikai energiára van szükség.

* * *

ELNÖKI BESZÉD

Nem zárhatom beszédemet anélkül, hogy ne szóljak néhány szót a hétvégén Brüsszelben megrendezésre kerülő Euro–Mediterrán Parlamenti Közgyűlés elnökeként a Közel-Keletről.

Hölgyeim és uraim, tisztelt állam- és kormányfők!

A mediterrán országokkal folytatott partnerség újraindítása során elszenvedett viszonylagos kudarcunk teret nyitott azok előtt, akik a „civilizációk összeütközésének” elméletét vallják. Az arab világban az elmúlt hónapok során megtartott választások eredményei azt jelzik, hogy Palesztinában, Egyiptomban, Irakban és hamarosan talán még több országban sokan támogatják ezt az összeütközést.

Az Euro–Mediterrán Parlamenti Közgyűlés elnökségének február 6-i nyilatkozata volt az első közös nyilatkozat a karikatúrák nyomán kirobbant válság kapcsán, amely bebizonyította, hogy az Euromed Közgyűlés a párbeszéd és együttműködés hasznos eszköze.

Ebben az összefüggésben azonban a nemzetközi megfigyelők visszavonása és a jerikói börtön ezt követő megtámadása, amely meghiusította Abbász elnök európai parlamenti felszólalását, további muníciót biztosított a térség muzulmánjai elképzeléseinek alátámasztására.

Jövő hétfőn európai és a térség parlamenti képviselőiként mindent megteszünk a párbeszédnek kedvező légkör további biztosítása érdekében. Ehhez elengedhetetlen a MEDA programok költségvetési csökkentésének kiigazítása. A 2005-ös barcelonai találkozó képei után, amelyek egy „partnerek” nélküli partnerséget mutatnak, a jelenlegi csökkentések az euro–mediterrán folyamat hitelének teljes megsemmisülését eredményezhetik.

A Tanács és a Bizottság megfelelő szintű segítsége igen hasznos lenne e tekintetben, és megerősítené azt az intézményközi együttműködést, amelyet az Európai Parlament ismételtelen felajánl a Tanácsnak.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket, és sikeres munkát kívánok!